

UNIQA ŽIVOTNO OSIGURANJE, PODGORICA

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2015.
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

UNIQA ŽIVOTNO OSIGURANJE, PODGORICA

Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2015

Sadržaj:

Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans stanja	
Bilans uspjeha	
Izveštaj o promjenama na kapitalu	
Izveštaj o novčanim tokovima	
Napomene uz finansijske izvještaje	1-41

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva Uniqa Životno osiguranje a.d. Podgorica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja društva Uniqa Životno osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine i bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu završenu na taj dan, pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Crne Gore, Zakonom o osiguranju Republike Crne Gore, propisima Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i napomenom 2 uz ove finansijske izvještaje, kao i za interne kontrole za koje rukovodstvo smatra da su neophodne za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje nastalo usled pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima. Reviziju finansijskih izvještaja izvršili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, nastalog usljed pronevjere ili greške. Pri procjeni ovih rizika, revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja Društva u cilju odabira adekvatnih revizorskih postupaka u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva. Revizija takođe obuhvata ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšteg prikaza finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijski položaj društva Uniqa Životno osiguranje a.d. Podgorica sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Crne Gore, Zakonom o osiguranju Republike Crne Gore, propisima Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i napomenom 2 uz ove finansijske izvještaje.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Podgorica

22. april 2016. godine

Naziv društva za osiguranje: UNIQA životno osiguranje
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: životno osiguranje
 Šifra djelatnosti: 6511

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE

UNIQA
 ŽIVOTNO OSIGURANJE

1. Br. 27.40/16
 31.03.2016. god.

BILANS STANJA
 od 01.01.2015. do 31.12.2015.
 AKTIVA

grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)	2.13, 11	15.475	32.385
000	A.1.Gudvil			
002,003,004	A.2.Druga dugoročna nematerijalna imovina		115.310	115.310
005,006	A.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna			
008,009	A.4. Umajenja i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)		-99.834	-82.924
010	B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	2.14, 12	17.784	26.363
011, 012	B.1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		2.247	2.247
013	B.2.Oprema i stari inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		76.295	78.320
014,015, 016	B.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno			
019	B.4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u			
	B.5.Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje		-60.758	-54.204
	C. Dugoročna finansijska ulaganja (C.1+C.2)	2.15, 13	6.055.672	5.212.739
020,030,040,050,060,070	C.1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		6.055.672	5.212.739
021,031,041,051,061,071	C.1.1.Hartije od vrijednosti		6.055.672	5.212.739
022,032,042,052,062,072	C.1.2.Obezbeđenje, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti			
023,033,043,053,063,073	C.1.3.Akcije			
024,034,044,054,064,074	C.1.4.Ulaganja u investicione fondove			
025,035,045,055,065,075	C.1.5.Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja			
026	C.1.6.Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni			
027	C.1.7.Udjele i učešća u društvima			
028,036,046,056,066,076	C.1.8.Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja			
029,037,047,057,067,077	C.1.9.Izvedeni finansijski instrumenti			
038,048,058,068,078	C.1.10.Druga dugoročna finansijska ulaganja			
080,081,083,084,085	C.1.11.Stalna imovina koja se drži za prodaju			
082	C.2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana			
086,087	C.2.1.Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava,			
	C.2.2.Depoziti kod grupe banaka, kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka			
	C.2.3.Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva			
	D. Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)	2.15, 14	1.076.568	1.098.011
180,182,184	D.1.Hartije od vrijednosti			
181,183,185	D.2.Kratkoročni depoziti kod banaka		1.076.568	1.098.011
186	D.3.Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja			
11	E. Kratkoročno sredstvo (E.1+E.2+E.3)	2.15	641.123	158.474
12	E.1.Gotovinska sredstva	15	31.842	44.157
13	E.2.Kratkoročna potraživanja	16	609.281	114.318
14	E.2.1.Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		74.224	88.315
15	E.2.2.Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		0	0
16	E.2.3.Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		14.723	0
17	E.2.4.Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		0	3.762
18	E.2.5.Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		500.000	168
19	E.2.6.Druga kratkoročna potraživanja		20.335	22.073
310,311,319,320,321,329	E.3.Zalihe materijala i sitnog inventara		0	0
970, 971, 972, 973, 973, 973,	F. Udio osiguravača u tehničkim rezervama		0	4.845
192	G. Aktivna vremenska razgraničenja	17	180.496	158.592
190, 193, 194, 195, 196,	G.1.Odloženi troškovi sticanja osiguranja			
	G.2.Ostala aktivna vremenska razgraničenja		180.496	158.592
	H. Odložena poreska sredstva	2.21,	53.808	68.332
	UKUPNO AKTIVA		8.040.928	6.759.742
	PASIVA			
grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
1	2	3	4	5
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)	2.16, 2.17, 18, 1	4.025.831	3.725.824
900	A.1.Akcijski kapital-obične akcije		4.025.831	3.725.824
901	A.2.Akcijski kapital-povlašćene akcije			
910	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	18, 1	-1.798.679	-1.938.364
911	B.1.Kapitalne rezerve			
	B.2.Rezerve iz dobiti			
	B.2.1.Zakonske rezerve			
	B.2.2.Rezerve za sopstvene akcije			
	B.2.3.Statutarne rezerve			
	B.2.4.Ostale rezerve iz dobitka			
919	B.3.Sopstvene akcije			
940-949	B.4.Revalorizacione rezerve			
	B.5.Prenesena i neraspoređena dobit/gubitak (+/-)		-1.798.679	-1.938.364
920-925	B.5.1.Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)		-2.008.503	-2.038.562
921-926	B.5.2.Neraspoređena dobit/gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		209.824	100.198
	C.Rezervisanja (C.1+C.2+C.3)	2.19, 19	5.577.738	4.750.532
	C.1.Bruto tehničke rezerve		88.832	100.516
980	C.1.1.Bruto plnomsne premije		25.956	27.801
982	C.1.2.Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		37.994	62.654
983	C.1.3.Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		24.882	10.061
984	C.1.4.Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta			
985	C.1.5.Bruto rezervisanja za izravnanje rizika			
981, 986, 987, 988, 989	C.1.6.Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja			
	C.2.Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		5.487.652	4.650.016
970	C.2.1.Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		5.418.967	4.650.016
971	C.2.2.Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja			
972,973	C.2.3.Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati			
974	C.2.4.Bruto rezervisanja za učešće u dobiti		68.685	
	C.3.Ostala rezervisanja		1.255	0
960	C.3.1.Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine		1.255	0
961,962,963,967	C.3.2.Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)	20	211.776	190.116
22	D.1.Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		66.506	57.994
23	D.2.Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja			
24	D.3.Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta			
25	D.4.Druga kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja		124.757	107.599
26	D.5.Kratkoročne obaveze iz finansiranja			
21	D.6.Kratkoročne obaveze prema zaposlenima			
27, 28	D.7.Druga kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		20.513	24.523
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)			
950,951	E.1.Obaveze prema bankama			
954	E.2.Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti			
952,953,955,956	E.3.Druga finansijske obaveze			
957	E.4.Obaveze za odloženi porez			
969	F. Pasivna vremenska razgraničenja	21	24.261	31.635
	UKUPNO PASIVA		8.040.928	6.759.742

U Podgorici, 30.03.2016.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: Ivana Pavlović

Izvršni direktor: Mersijha Ilut

Nash društva za osiguranje: UNIQA životno osiguranje
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: 6511
 Šifra djelatnosti: životno osiguranje

BILANS USPIJEHA
 od 01.01.2015. do 31.12.2015.

UNIQA
 ŽIVOTNO OSIGURANJE
 I. Br. 2441/16
 31.03.2016. g. g. g.
 PODGORICA

grupa računa 1	2	Napomena 3	Iznos	
			Tekuća godina 4	Prethodna godina 5
	I POSLOVNI PRIHODI (1+2)			
	1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja		1.901.115	1.842.993
750	1.1. Obracunate bruto premije osiguranja	2,7, 4	1.901.115	1.842.993
752	1.2. Primljene premije saosiguranja		1.954.358	1.900.204
753	1.3. Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije			
754	1.4. Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja			
755	1.5. Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele			
756	1.6. Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		-55.087	-58.666
757	1.7. Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)		1.845	1.455
758	1.8. Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)			
760	2. Neto prihodi od ostalih usluga		0	0
764	2.1. Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja			
764	2.2. Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			
768	2.3. Revalorizacioni poslovni prihodi			
769	2.4. Prihodi od drugih usluga			
	II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)		1.388.745	1.265.939
400	1.1. Rashodi naknada šteta	2, 4, 5	530.988	260.535
	1.2. Troškovi vezani za isplatu šteta*		555.248	254.539
402	1.3. Umanjenje za odbite ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		17.351	10.091
403	1.4. Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i			
404	1.5. Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u			
405	1.6. Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		-36.616	
406	1.7. Promjene rezervisanja za nastale neprijavljene štete za saosiguravajući i		-24.660	-1.039
407	1.8. Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)		4.845	-4.845
408	1.9. Umanjenje za udjele saosiguravača i reosiguravača i retrocesionara u		14.821	1.790
409	1.10. Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta			
	2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	2, 9, 6	767.497	981.294
410, 411	2.1. Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)			
412, 413, 414	2.2. Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)		767.497	981.294
415	2.3. Promjena rezervisanja za izravnanje rizika (+/-)			
416, 417	2.4. Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)			
418, 419	2.5. Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)			
	3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	2, 10, 7	90.260	24.110
420	3.1. Troškovi za preventivu			
421	3.2. Vatrogasni doprinos			
422	3.3. Garantni fond			
423	3.4. Troškovi nadzornog organa		18.812	16.015
424	3.5. Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja		8.597	6.232
429	3.6. Drugi ostali neto troškovi osiguranja		61.597	1.863
460	3.7. Rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom		1.255	0
463	3.8. Rezervacija za onerodne (štetne) ugovore			
462, 469	3.9. Druge rezervacije			
	III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		512.370	577.054
	IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)*	2, 11, 8	599.784	747.760
	1. Troškovi sticanja osiguranja		386.439	497.155
	2. Promjene u razgranatim troškovima sticanja osiguranja		0	0
	3. Amortizacija		24.924	29.830
	4. Troškovi rada		109.122	172.634
	4.1. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		61.755	108.458
	4.2. Porezi i doprinosi na isplaćene zarade		44.850	63.083
	4.3. Drugi troškovi rada		2.517	1.093
	4.4. Materijalni troškovi		9.211	7.361
	5.1. Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i		1.268	1.266
	5.2. Troškovi kancelarijskog materijala		3.807	2.707
	5.3. Troškovi energije		2.647	2.120
	5.4. Drugi troškovi materijala		1.489	1.268
	6. Ostali troškovi usluga		71.294	73.694
	6.1. Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o		34.986	31.950
	6.2. Zakupnine		8.909	10.212
	6.3. Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		7.461	15.577
	6.4. Premije osiguranja		1.055	1.182
	6.5. Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		0	0
	6.6. Troškovi drugih usluga		18.883	14.772
	7. Drugi troškovi		8.097	7.984
706	8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		9.303	40.898
	V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		-87.414	-170.706
	VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)	2, 12, 9	311.762	270.904
	1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		240.442	203.433
770	1.1. Prihodi od kamata		240.442	203.433
771	1.2. Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za			
772	1.3. Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
774	1.4. Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775	1.5. Pozitivne kursne razlike			
773, 776, 777	1.6. Drugi prihodi			
	2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		25	1.555
730	2.1. Rashodi od kamata			
732	2.2. Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
734	2.3. Rashodi od umanjenja vrijednosti			
735	2.4. Negativne kursne razlike			
731, 736, 737, 738	2.5. Drugi finansijski rashodi		25	1.555
740, 741, 742, 743	2.6. Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine			
	3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i		240.417	201.879
	4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		71.537	85.915
770	4.1. Prihodi od kamata		70.000	73.399
772	4.2. Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
771, 774	4.3. Drugi prihodi od ulaganja			
773	4.4. Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku			
775, 776, 777, 779	4.5. Drugi finansijski prihodi			
780, 781, 782	4.6. Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine			
783, 784, 785	4.7. Drugi prihodi		1.537	12.516
	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		192	16.889
730	5.1. Rashodi od kamata			
732	5.2. Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza			
734	5.3. Rashodi od umanjenja vrijednosti			
731, 733, 736	5.4. Drugi finansijski rashodi			
740, 741, 742, 743	5.5. Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih			
745, 746, 747	5.6. Rashodi za druge nekretnine			
748, 749	5.7. Novčane kazne i oduzete, drugi rashodi		192	16.889
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava		71.345	69.026
	VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		224.348	100.198
	VIII POREZ NA DOBIT	10	14.524	0
820	1.1. Porez na dobit			
823	1.2. Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza		14.524	0
	IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		209.824	100.198
	X RASPODIJELA NETO DOBITI		0	0
830, 831, 832, 833	1. Raspodijela neto dobiti			
	XI ZARADA PO AKCIJI			

U Podgorici, 30.03.2016.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: Ivana Pavlović

Izvršni direktor: Mersha Hot

Naziv društva za osiguranje: UNIGA životno osiguranje

Sjedište: Podgorica

Vrsta osiguranja: životno osiguranje

Šifra djelatnosti: 6511

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
od 01.01.2015. do 31.12.2015.

Pozicija	Uplaćeni kapital - redovne akcije	Uplaćeni kapital - povlašćene akcije	Revalorizacijska rezerva - zemljište i građevinski objekti	Revalorizacijska rezerva - ulaganja	Ostale revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Ostale rezerve (sopstvene akcije)	Neraspoređena dobit ili preneseni gubitak	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	3.725.824								-2.038.562	1.687.261
Ispravka greški prethodnog perioda										0
Promjena računovodstvenih politika										0
Stanje na dan 1. januar prethodne godine										0
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine										0
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine										0
Ostali dobiti/gubici priznati direktno i kapitalu i										0
Dobitak/gubitak prethodnog perioda									100.198	100.198
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										0
Dividende										0
Prenos dobiti u rezerve										0
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	3.725.824								-1.938.364	1.787.459
Stanje na dan 1. januar tekuće godine	3.725.824								-1.938.364	1.787.459
Ispravka greški prethodnog razdoblja										0
Promjena računovodstvenih politika										0
Stanje na dan 1. januar prethodne godine										0
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine										0
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine										0
Ostali dobiti/gubici priznati direktno i kapitalu i										0
Dobitak/gubitak tekućeg perioda									209.824	209.824
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala	300.008									300.008
Dividende										0
Prenos dobiti u rezerve										0
Stanje na dan 31. decembar tekuće godine	4.025.831						-70.139		-1.728.540	2.227.153

U Podgorici, 30.03.2016.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: Ivana Pavlović

Izvršni direktor: Miroslava Hot

Ivana Pavlović

Naziv društva za osiguranje: UNIQA životno osiguranje
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: životno osiguranje
 Šifra djelatnosti: Podgorica

BILANS NOVČANIH TOKOVA
 od 01.01.2015. do 31.12.2015.

	POZICIA 1	Napomena 2	Iznos	
			Tekuća godina 3	Prethodna godina 4
A	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
1	Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		1.931.584	1.961.183
	Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		1.927.832	1.952.561
	Prilivi od učešća u naknadi štete (saosiguranje i reosiguranje)		3.752	
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda			8.622
	Prilivi po osnovu vanrednih rashoda			
2	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		1.196.144	1.000.506
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		550.126	253.457
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja, reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		23.890	31.139
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		368.042	449.768
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina			
	Odlivi po osnovu zakupina		26.677	49.600
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		38.228	62.350
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		189.181	154.191
	Odlivi po osnovu vanrednih rashoda			
3	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		735.440	960.677
B	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
1	Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		2.212.387	1.199.831
	Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti			
	Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti		1.493.240	468.017
	Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava			
	Prilivi od zakupina			
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		719.147	731.814
2	Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		2.760.149	2.160.346
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Crne Gore		2.065.352	1.315.346
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Centralnih banaka i Vlada stranih zemalja			
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori		694.797	845.000
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava			
	Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja			
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		-547.762	-960.515
C	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja			
1	Priliv iz aktivnosti finansiranja		300.008	0
	Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala		300.008	0
	Priliv po osnovu dugoročnih kredita			
	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita			
	Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja			
2	Odliv iz aktivnosti finansiranja		500.000	0
	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija			
	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita			
	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita		500.000	
	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja			
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		-199.992	0
D	Neto promjena gotovine		-12.314	162
	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		31.842	44.157
	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		44.157	43.995

U Podgorici, 30.03.2016

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: Ivana Pavlović

Izvršni direktor: Mersiba Hodžić

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
UNIQA ŽIVOTNO OSIGURANJE, PODGORICA**

**Napomene uz finansijske izvještaje
za 2015. godinu**

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Uniqa životno osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu "Društvo"), je osnovano kao Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "Zepter osiguranje", Podgorica, a osnovali su ga "Zepter osiguranje" a.d., Beograd i fizičko lice Žarko Džomba iz Beograda u skladu sa Ugovorom o osnivanju od 11. novembra 2002. godine.

Vlada Republike Crne Gore, Ministarstvo finansija, Rješenjem br. 02-3076/1 od 13. juna 2003. godine, izdalo je Društvu dozvolu za rad. Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 24. juna 2003. godine pod registarskim brojem 4-0006984/001 kada je i zvanično počelo sa radom.

U skladu sa promjenom u vlasničkoj strukturi osnivača Društva, dana 26. januara 2007. godine većinski vlasnik Društva je promenio ime iz "Zepter osiguranje" a.d. Beograd u Uniqa akcionarsko društvo za osiguranje, Beograd, što je registrovano 3. aprila 2007. godine u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici.

Na osnovu potvrde Centralnog Registra Privrednog suda u Podgorici br. 4-0006984/012 od 26. marta 2008. godine, Društvo je 15. februara 2008. godine promijenilo ime iz Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "Zepter osiguranje" u Akcionarsko društvo za osiguranje „Uniqa životno osiguranje“.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju poslovi osiguranja života.

Sjedište Društva je u Podgorici, Svetlane Kane Radević 3/IV.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcioniše 13 poslovnica na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

Na dan 31.12.2015. godine, Društvo je imalo 88 zaposlenih (2014: 83).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnova za sastavljanje

Društvo ima obavezu da vodi svoje evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji RCG („Sl. list RCG“, br. 69/05, 80/08 i 32/11), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13), Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12 i 06/13), Pravilnikom o kontnom okviru društva za osiguranje („Sl. list RCG“ br. 63/10 i 78/15) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, kao i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Crnoj Gori.

Priloženi finansijski iskazi su sastavljeni i propisanoj formi obrazaca finansijskih iskaza („Sl. list CG“, br.5/11).

Imajući u vidu razlike između navedenih regulativa koje regulišu izvještavanje Društava za osiguranje, ovi finansijski izvještaji odstupaju od MSFI u sljedećem:

- 1) Društvo obračunava iznos ispravki vrijednosti potraživanja u skladu sa Odlukom o načinu procjenjivanja aktive društva za osiguranje, donijetoj od strane Agencije za nadzor osiguranja. Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrednovanje ispravki vrijednosti (obezvrjeđenja) za procijenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje” .
- 2) Finansijski izvještaji su prikazani u formatu koji u pojedinim dijelovima odstupa od prezentacije u skladu sa zahtjevima sa MRS 1 „Prikazivanje finansijskih izveštaja” .
- 3) Finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja u skladu sa zahtjevima MSFI-4 i MRS 24.

Usvojene računovodstvene politike korišćene za pripremu finansijskih izvještaja za 31.12.2015. godine konzistentne su sa računovodstvenim politikama primjenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

a) Novi i izmijenjeni standardi i tumačenja

Sljedeći novi i izmijenjeni MSFI su stupili na snagu 1. januara 2015. godine:

- **Definisani planovi naknada: Doprinosi zaposlenih — Izmjene i dopune MSFI 19 (objavljene novembra 2013. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan 1. jula 2014. godine).** Izmjenama i dopunama omogućava se iskazivanje doprinosa zaposlenih kao umanjenje troškova zarada i naknada u godini u kojoj je rad obavljen, umjesto njihovog pripisivanja godinama tokom kojih je ostvarivan radni staž, ukoliko doprinosi zaposlenih nisu povezani sa godinama radnog staža.

Godišnja poboljšanja MSFI za 2012. godinu (objavljena decembra 2013. godine, važeća za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine, osim ako u tekstu dole nije drugačije naznačeno). Poboljšanja se sastoje od izmjene sadržaja sedam standarda.

- **MSFI 2** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da se pojasni definicija „uslova za sticanje prava na kupovinu akcija pod povoljnim uslovima“ i da se posebno definišu pojmovi ‘uslovi izvršenja tj. finansijskih rezultata’ i ‘uslovi u pogledu pruženih usluga tj. radnog staža’; Izmjene i dopune su važeće za transakcije plaćanja akcijama za koje je pravo stečeno na dan ili nakon 1. jula 2014. godine.
- **MSFI 3** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da se pojasni da (1) se obaveza plaćanja potencijalne naknade koja zadovoljava definiciju finansijskog instrumenta klasifikuje u okviru finansijskih obaveza odnosno u okviru kapitala, u skladu sa definicijama iz MRS 32, kao i (2) da se sve potencijalne naknade koje nisu klasifikovane u okviru kapitala, bilo da su finansijske ili nefinansijske odmeravaju po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja, a da se promene u fer vrijednostima priznaju u bilansu uspjeha. Izmjene i dopune MSFI 3 važeće su za poslovne kombinacije sa datumom sticanja na dan ili nakon 1. jula 2014. godine.
- **MSFI 8** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da se uvede zahtjev za (1) objelodanjivanje prosuđivanja rukovodstva prilikom donošenja odluke o tome da li rezultate poslovnih segmenata treba prikazati zbirno, uključujući opis objedinjenih segmenata i ocjenu ekonomskih pokazatelja da bi se utvrdilo da li objedinjeni segmenti imaju slične ekonomske karakteristike, kao i za (2) usaglašavanje sredstava segmenta sa sredstvima entiteta prilikom izvještavanja o sredstvima segmenta.
- Osnov za zaključke uz **MSFI 13** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da se pojasni da brisanje određenih stavova iz MRS 39 nakon objavljivanja MSFI 13 nije izvršeno sa namerom da se

isključi mogućnost mjerenja kratkoročnih potraživanja i obaveza po fakturisanim iznosima kada je efekat diskontovanja nematerijalan.

- **MRS 16 i MRS 38** su izmijenjeni i dopunjeni sa ciljem da se pojasni tretman bruto knjigovodstvene vrijednosti i akumulirane amortizacije kada društvo koristi metodu revalorizacije.
- **MRS 24** je izmenjen i dopunjen sa ciljem da se obuhvati povezana strana koja pruža usluge ključnom rukovodstvu društva o kome se izvještava, odnosno matičnom preduzeću društva o kome se izvještava ('društvo za upravljanje') i uvede zahtjev za objelodanjivanje naknade koju društvo o kome se izvještava isplaćuje društvu za upravljanje za pružene usluge.

Godišnja poboljšanja MSFI za 2013. godinu (objavljena decembra 2013. godine, važeća za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Poboljšanja se sastoje od izmjena sadržaja četiri standarda.

- Osnov za zaključke uz **MSFI 1** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da pojasni da, ukoliko primjena standarda još nije postala obavezujuća već je njegovo ranije usvajanje dopušteno, pravni subjekt koji primjenjuje MSFI po prvi put ima pravo da koristi bilo staru ili novu verziju standarda pod uslovom da isti standard primjenjuje na sve prikazane periode.
- **MSFI 3** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da pojasni da se ovaj standard ne primjenjuje na računovodstveno obuhvatanje osnivanja bilo kog zajedničkog aranžmana u skladu sa MSFI 11. Izmjenama i dopunama se takođe pojašnjava da se pomenuto izuzeće odnosi samo na finansijske izvještaje samog zajedničkog poduhvata.
- Izmjenama i dopunama **MSFI 13** pojašnjava se da portfolio izuzeća u MSFI 13, koji dopušta odmjeravanje fer vrijednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza grupe na neto osnovi, važi za sve ugovore (uključujući ugovore o kupovini i prodaji nefinansijskih stavki) koji su u okviru MRS 39 i MSFI 9.
- **MRS 40** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da pojasni da se MRS 40 i MSFI 3 međusobno ne isključuju. Smjernice u MRS 40 služe da pomognu društvima koja pripremaju finansijske izvještaje da naprave razliku između pojmova „investiciona nekretnina“ i „nekretnina koju koristi vlasnik“. Osim pomenutog, društva koja pripremaju finansijske izvještaje koriste smjernice u MSFI 3 sa ciljem da utvrde da li sticanje investicione nekretnine može da se podvede pod poslovnu kombinaciju.

b) Objavljeni standardi koji još nisu stupili na snagu

- **IFRS 9, 'Finansijski instrumenti' (objavljen jula 2014. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).** Osnovna obilježja novog standarda:
- Finansijska sredstva se klasifikuju u tri kategorije načina odmjeravanja, i to kao: sredstva koja se naknadno odmjeravaju po amortizovanoj vrijednosti, sredstva koja se naknadno odmjeravaju po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u izvještaju o ukupnom ostalom finansijskom rezultatu (engl. FVOCI), i kao sredstva koja se naknadno odmjeravaju po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha (engl. FVPL).

- Klasifikacija dužničkih instrumenata vrši se u skladu sa poslovnim modelom za upravljanje finansijskim sredstvima, kao i prema tome da li ugovorni tokovi gotovine predstavljaju priliv gotovine koji se ostvaruje isključivo po osnovu otplate glavnice i kamata (engl. SPPI). Ako se dužnički instrument drži radi naplate ugovorenih novčanih priliva, može da se knjiži po amortizovanoj vrijednosti, ukoliko takođe ispunjava uslov SPPI (tj. ostvaruje priliv gotovine isključivo po osnovu otplate glavnice i kamata). Dužnički instrumenti koji ispunjavaju uslov SPPI, i koji se drže radi naplate ugovorenih novčanih priliva i radi prodaje sredstava, mogu da se klasifikuju u kategoriju sredstava koja se naknadno odmjeravaju po fer vrednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha (FVOCI). Finansijska sredstva koja ne ostvaruju priliv gotovine isključivo po osnovu otplate glavnice i kamata odmjeravaju se po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha (FVPL) (npr. derivati). Ugrađeni derivati se više ne odvajaju od finansijskih sredstava (ne obračunavaju zasebno) već se uključuju u procjenu da li finansijsko sredstvo ostvaruje priliv gotovine isključivo po osnovu otplate glavnice i kamata.
- Ulaganja u instrumente kapitala uvek se odmjeravaju po fer vrijednosti. Međutim, rukovodstvo ima pravo da se opredijeli da promjene u fer vrijednostima prikaže u ukupnom ostalom finansijskom rezultatu, pod uslovom da se instrument kapitala ne drži radi trgovanja. Ako se instrument kapitala drži radi trgovanja, promjene u fer vrijednostima prikazuju se u bilansu uspjeha.
- Najveći broj zahtjeva u MRS 39 koji se odnose na klasifikaciju i odmjeravanje finansijskih obaveza prenijet je u neizmijenjenom obliku u MSFI 9. Osnovna izmjena ogleda se u tome da je pravno lice u obavezi da efekte promjena u vlastitom kreditnom riziku finansijskih obaveza klasifikovanih po fer vrijednosti čiji se efekti promena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha prikaže u Ukupnom ostalom finansijskom rezultatu.
- MSFI 9 uvodi novi model za priznavanje gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti sredstava - Model očekivanih kreditnih gubitaka (ECL model). Model podrazumijeva pristup koji se sastoji iz „tri faze“, zavisno od promjene stepena kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja sredstava. U praksi, novi propis podrazumijeva obavezu društava da iskažu neposredni gubitak, koji je jednak očekivanom gubitku tokom perioda od 12 mjeseci, u momentu inicijalnog priznavanja finansijskih sredstava kod kojih nije došlo do umanjenja vrijednosti po osnovu kreditnog rizika (model očekivanih kreditnih gubitaka tokom perioda trajanja sredstva za potraživanja od kupaca). Ukoliko postoji materijalno značajno povećanje kreditnog rizika, umanjenje vrijednosti se odmjerava primjenom Modela očekivanih kreditnih gubitaka tokom perioda trajanja sredstva, a ne primjenom Modela očekivanih kreditnih gubitaka tokom perioda od 12 mjeseci. Model uključuje praktična pojednostavljivanja kod zakupa i potraživanja od kupaca.
- Zahtjevi u pogledu računovodstva zaštite izmijenjeni su i dopunjeni sa ciljem da se računovodstvo zaštite i upravljanje rizicima usklade u većoj mjeri. Standard predviđa računovodstvenu politiku po kojoj društva imaju mogućnost da se opredijele ili za primjenu računovodstva zaštite u skladu sa MSFI 9 ili za nastavak primjene MRS 39 na svaki vid zaštite od rizika, budući da se standard trenutno ne bavi pitanjem računovodstvenog obuhvatanja makro djelovanja zaštite od rizika

- **IFRS 14, Regulisana aktivna i pasivna razgraničenja (objavljen jula 2014. godine, važeći za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).** MSFI 14 dopušta društvima koja po prvi put primjenjuju MSFI da priznaju iznose koji se odnose na regulisane cijene u skladu sa prethodnim GAAP i nakon usvajanja MSFI. Međutim, radi efikasnijeg poređenja sa društvima koja već primjenjuju MSFI ali ne iskazuju pomenute iznose, standard zahtijeva odvojeno prikazivanje efekta regulisanih cijena. Društvo koja priprema finansijske izvještaje u skladu sa MSFI ne ispunjava uslove za primjenu standarda.
- **Računovodstveno obuhvatanje sticanja udjela u zajedničkom poslovanju - Izmjene i dopune MSFI 11 (objavljene 6. maja 2014. godine, važeće za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).** Dopuna sadrži nove smjernice u pogledu računovodstvenog obuhvatanja udjela u zajedničkom poslovanju.
- **Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije NPO i nematerijalnih ulaganja - Izmjene i dopune MRS 16 i MRS 38 (objavljene 12. maja 2014. godine, važeće za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).** Ovom izmjenom i dopunom IASB pojašnjava da metoda koja uzima u obzir prihode, a koja se koristi za obračun amortizacije sredstva, nije adekvatna jer prihod po osnovu djelatnosti koja podrazumijeva upotrebu sredstva po pravilu odražava i druge faktore osim faktora trošenja ekonomskih koristi sadržanih u samom sredstvu. Društvo trenutno vrši procjenu uticaja izmjena i dopuna na finansijske izvještaje.
- **MSFI 15, Prihod od ugovora sa kupcima (objavljen 28. maja 2014. godine, važeći za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).** Novi standard uvodi glavno načelo po kome se prihod priznaje u iznosu cijene transakcije onda kada se roba odnosno usluge isporuče kupcu. Kod paketa proizvoda ili usluga (koji se mogu jasno razgraničiti) svaki pojedinačni proizvod odnosno usluga priznaje se zasebno, i svaki popust odnosno količinski rabat na ugovornu cijenu se po pravilu raspodjeljuje na pojedinačne elemente. Kada cijena proizvoda/usluge varira po bilo kom osnovu, priznaju se minimalni iznosi ukoliko ne postoji materijalno značajan rizik od njihovog ukidanja. Troškovi obezbjeđenja ugovora se kapitalizuju i amortizuju u periodu tokom kojeg se troše koristi od ugovora. Društvo trenutno vrši procjenu uticaja novog standarda na finansijske izvještaje.
- **Računovodstvena metoda udjela u pojedinačnim finansijskim izvještajima - Izmjene i dopune MRS 27 (objavljene 12. avgusta 2014. godine, važeće za godišnje periode koji počinju 1. januara 2016. godine).** Izmjenama i dopunama dopušta se primjena računovodstvene metode udjela pri računovodstvenom obuhvatanju ulaganja u zavisne entitete, zajedničke poduhvate i pridružene entitete u pojedinačnim finansijskim izvještajima. Društvo trenutno vrši procjenu uticaja izmjena i dopuna na pojedinačne finansijske izvještaje.
- **Prodaja i unos sredstava u transakciji između investitora i pridruženog entiteta odnosno zajedničkog poduhvata - Izmene i dopune MSFI 10 i MRS 28 (objavljene 11. septembra 2014. godine, važeće za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).** Izmjene i dopune bave se pitanjem nedosljednosti zahteva MSFI 10 i MRS 28 u pogledu tretmana prodaje odnosno unosa sredstava u transakciji između investitora i pridruženog entiteta odnosno zajedničkog poduhvata. Najznačajniji efekat izmjena i dopuna ogleda se u tome da se dobitak ili gubitak priznaje u punom iznosu onda kada transakcija predstavlja poslovanje između investitora i njegovog pridruženog entiteta/zajedničkog poduhvata. Dobitak ili gubitak se priznaje djelimično kada transakcija uključuje sredstva koja se ne koriste u poslovanju, čak i kada su ista u vlasništvu zavisnog entiteta. Društvo trenutno vrši procjenu uticaja izmjena i dopuna na finansijske izvještaje.

Godišnja poboljšanja MSFI za 2014. godinu (objavljena 25. septembra 2014. godine, važeća za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine). Izmjene i dopune imaju odraza na 4 standarda:

- **MSFI 5** je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da pojasni da promjena u načinu prodaje sredstava (reklasifikacija sredstava iz portfelja „sredstva koja se drže radi prodaje“ u portfelj „sredstva za raspodelu“ i obrnuto) ne podrazumijeva promjenu plana prodaje odnosno raspodjele sredstava, niti se kao takva računovodstveno obuhvata.
- Izmjene i dopune **MSFI 7** pružaju dodatne smjernice sa ciljem da pomognu rukovodstvu da utvrdi da li uslovi ugovora o servisiranju finansijskog sredstva koje je prenijeto podrazumijevaju kontinuirano učešće (u prenijetoj imovini), a za potrebe objelodanjivanja informacija koje propisuje MSFI 7. Osim pomenutog, izmjene i dopune pojašnjavaju da se objelodanjivanje prebijenih iznosa u skladu sa MSFI 7 ne zahtijeva izričito za sve međuperiode, osim ukoliko to ne zahtijeva MRS 34.
- Izmjene i dopune **MRS 19** pojašnjavaju da se kod obaveze za naknadu po prestanku radnog odnosa, prilikom odlučivanja o diskontnoj stopi, kao i o tome da li postoji razvijeno tržište visokokvalitetnih obveznica društva, odnosno koje će državne obveznice biti korišćene kao osnova, uzima u obzir valuta u kojoj su obaveze iskazane, a ne valuta zemlje u kojoj su obaveze nastale.
- **MRS 34** zahtijeva da se u periodičnim finansijskim izvještajima vrši referenciranje objelodanjenih podataka na „sva mjesta na kojima su ti podaci iskazani u periodičnim finansijskim izvještajima“.
- **Inicijativa za objelodanjivanje — Izmjene i dopune MRS 1 (objavljene decembra 2014. godine, važeće za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).** Standard je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da se pojasni koncept materijalnosti, kao i da se objasni da entiteti nisu u obavezi da objelodane informacije koje propisuju MSFI ukoliko takve informacije nisu materijalno značajne, čak i kada MSFI sadrži listu posebnih zahtjeva ili ih, pak, navodi kao minimalne zahtjeve. Osim pomenutog, standard daje nove smjernice u pogledu prikazivanja međuzbirova u finansijskim izvještajima, prema kojima međuzbirovi: (a) treba da se odnose na stavke iskazane i odmjerene u skladu sa MSFI; (b) treba da budu prikazani i označeni na način da se jasno vidi i razumije na koje se stavke odnose; (c) treba da budu dosljedni iz perioda u period; i (d) ne treba da budu istaknuti u većoj mjeri nego što su istaknuti međuzbirovi i ukupni iznosi u skladu sa zahtjevima MSFI. Društvo trenutno vrši procjenu uticaja izmjena i dopuna na finansijske izvještaje.
- **Investiciona društva: primjena izuzeća od konsolidacije - Izmjene i dopune MSFI 10, MSFI 12 i IAS 28 (objavljene decembra 2014. godine, važeće za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).** Standard je izmijenjen i dopunjen sa ciljem da pojasni da je investiciono društvo dužno da sva svoja zavisna društva, koja su i sama investiciona društva, odmjerava po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha. Nadalje, izvršena je izmjena i dopuna izuzeća od obaveze sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, i to za društva čiji krajnje matično društvo ili neko od matičnih društava u lancu konsolidovanja sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje dostupne javnosti, sa ciljem da se pojasni da je izuzeće važeće bez obzira na to da li se FI zavisnih društava konsoliduju ili se odmjeravaju po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha u skladu sa MSFI 10 u finansijskim izvještajima krajnjeg matičnog društva odnosno nekog od matičnih društava u lancu konsolidacije. Društvo trenutno vrši procjenu uticaja izmjena i dopuna na finansijske izvještaje.

Društvo trenutno vrši procjenu uticaja izmjena i dopuna na finansijske izvještaje.

2.2. Korišćenje procjena i ključnih pretpostavki

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji zahtijeva od rukovodstva donošenje procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim činjenicama za koje se smatra da su razumni u datim uslovima i uz raspoložive informacije na datum izrade finansijskih izvještaja, a koje čine osnovu za procjenjivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i u budućim razdobljima, ako izmjena utiče i na njih.

Najznačajnije procjene vezane uz finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima relativno konzervativan pristup formiranju rezervi i primjenjuje propise Agencije za nadzor osiguranja. Rukovodstvo vjeruje da je postojeći nivo rezervi adekvatan. Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u napomeni 4.

2.3. Zvanična valuta izvještavanja

Zvanična valuta u Republici Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR). Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u eurima.

2.4. Uporedni podaci

Društvo je prikazalo uporedne podatke za bilans uspjeha za period 01.januara do 31.decembra 2014. godine, bilans stanja, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans novčanih tokova za godinu koja se završava 31.decembra 2014. godine.

PREGLED ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja Društva, primjenjivane su računovodstvene politike koje su konzistentne sa računovodstvenim politikama primenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

2.5. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

2.6. Preračunavanje stranih valuta

(a) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

(b) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje Društva se odmjeravaju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Društvo posluje (funkcionalna valuta). Ovi finansijski izvještaji su prikazani u eurima ("EUR") koji predstavljaju funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja finansijskih izvještaja Društva (izvještajna valuta).

2.7. Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja životnog osiguranja predstavljaju iznosi fakturisane premije, koju osiguranik plaća osiguravaču na osnovu ugovora o osiguranju. Visina premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvojio je Upravni odbor Društva.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalna premija se odnosi na tehničku premiju, budući da Društvo, u skladu sa svojim internim aktima ne izdvaja doprinos za preventivu. Režijski dodatak koristi se za pokriće troškova za sprovođenje osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje organ određen statutom Društva.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, koja je umanjena za udio reosiguranja i korigovana za promjenu bruto prenosne premije i promjenu učešća reosiguravača u prenosnoj premiji.

2.8. Rashodi naknada šteta i ugovornih iznosa

Rashodi naknada šteta i ugovornih iznosa predstavljaju rashode za isplatu šteta i ugovorenih iznosa koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opštih akata Društva. Ovi rashodi uključuju i rashode procjene šteta i druge rashode definisane aktima Društva.

Neto rashodi naknada šteta obračunati su iz bruto naknada štete, koja je uvećana za troškove vezane za isplatu šteta, umanjena za udio reosiguranja, i korigovana za promjenu bruto rezervisanja za štete i učešće reosiguranja u tim rezervacijama.

2.9. Rashodi za promjenu neto tehničkih rezervisanja (dugoročna rezervisanja)

Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja se odnose na promjene matematičke rezerve. Matematička rezerva osiguranja života je obračunata Zillmer prospektivnom metodom u skladu sa principima aktuarske matematike.

2.10. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju troškove nadzornog organa, troškove ispravke vrijednosti premije osiguranja, rezervacije za otpremnine povodom penzionisanja i druge rezervacije.

2.11. Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju rashode koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Ove poslovne rashode čine rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja kao što su materijalni troškovi, zakupnine, amortizacija, bruto zarade, provizija zastupnicima za prodane premije osiguranja, reklama, reprezentacija i drugo.

Troškovi pribave uključuju sve direktne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju kao što su troškovi osoblja zaposlenog u prodaji, troškovi provizije, te troškovi marketinga i ostale troškove koji se odnose na pribavu osiguranja. Troškovi provizije za životno osiguranje priznaju se po naplati i isplaćuju se avansno, što je u skladu s povezanim načelom priznavanja prihoda.

Društvo je u skladu sa ugovorima osoblja kao i ugovorima sa zastupnicima i posrednicima, a na osnovu klauzule ugovora o pravu Društva o povratu provizije ukoliko se raskine ugovor o osiguranju, izvršilo priznavanje avansno isplaćene provizije koja se odnosi na naredne obračunske periode.

Troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za troškove provizija iz reosiguranja.

2.12. Finansijski prihodi i rashodi

Dobici od ulaganja obuhvataju prihode po osnovu kamate na finansijska sredstva i vrijednosno prilagođavanje ulaganja.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata i drugi troškovi pozajmljivanja knjiže se u korist i na teret obračunskog perioda na koji se odnose.

2.13. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne ispravnosti.

Nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i kumulativne gubitke zbog obezvređenja.

Amortizacija nematerijalne imovine se obračunava na nabavnu vrijednost sredstva na početku godine, kao i na sredstva stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda. Primjenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek trajanja	%
Nematerijalna ulaganja	5	20%

2.14. Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema obuhvataju ona sredstva koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja i čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi su troškovi zamjene djelova (ugradnja novih rezervnih djelova), remonta i generalnih popravki i priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme, zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme i nematerijalnih ulaganja, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda. Amortizacija nekretnina i opreme se obračunava na nabavnu vrijednost na početku godine kao i na nematerijalna ulaganja i opremu stavljen u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda. Primjenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek trajanja	%
Automobili	6.5	15.38 %
Ostala oprema	5-8	12.5-20%
Kancelarijski namještaj	8	12.5%
Kompjuterska i ostala oprema	4	25%

Upotrebn vijek trajanja nekretnina i opreme preispituje se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procjenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguje.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica metod obračuna amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od metoda obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija opreme za poreske svrhe obračunava se primjenom degresivnog metoda.

2.15. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Klasifikacija i priznavanje

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije:

- finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha,
- krediti i potraživanja,
- finansijska sredstva koja se drže do dospjeća i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Klasifikacija zavisi od namjere s kojom su finansijska sredstva i obaveze stečeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza prilikom početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovo je procjenjuje na svaki datum bilansa stanja.

Finansijska sredstva i obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje nisu prikazane po fer vrijednosti u bilansu uspjeha, transakcijske troškove, koji se direktno povezuju sa sticanjem ili izdavanjem finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata uključuju:

- finansijska sredstva za trgovanje; to su sredstva, za koja postoji tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti,
- finansijska sredstva, koja se kod priznavanja razvrstavaju u grupu po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata. To su sredstva za koje mora postojati tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja, ove investicije se ponovo mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja i realizovani dobiti i gubici se priznaju u bilansu uspjeha. U bilansu uspjeha se priznaju i sve dobijene dividende i kamate.

Kreditni (pozajmice) i potraživanja

Kreditni i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva kreditni i potraživanja obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinu i gotovinske ekvivalente.

Depoziti kod banaka klasifikovani su kao kreditni i potraživanja i vrednuju se po amortizacionoj vrijednosti umanjenoj za gubitke po osnovu obezvrjeđenja.

Potraživanja za premiju čine potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja kao i druga potraživanja od kupaca.

Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno, ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

Finansijska sredstva koja se drže do dospelja

Ulaganja koja se drže do dospelja su nederivatna finansijska sredstva koja imaju fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospelje, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospelja. Svaka prodaja ili reklasifikacija značajnijeg iznosa unutar ulaganja koja se drže do dospelja, uzrokovala bi reklasifikaciju ukupnog portfelja ulaganja koja se drže do dospelja u sredstva raspoloživa za prodaju te onemogućila Društvu klasifikaciju vrijednosnih papira u kategoriju ulaganja koja se drže do dospelja u tekućoj i naredne dvije finansijske godine.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju ulaganja za koja postoji namjera držanja u posjedu tokom neodređenog vremenskog perioda, a koja se mogu prodati u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima, a u slučaju promjene kamatnih stopa, deviznog kursa ili vrijednosti kapitala.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja predstavlja visinu izdatka uvećanu za troškove sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se direktno u kapitalu kroz izvještaj o promjenama na kapitalu, osim za troškove od umanjenja vrijednosti i devizne gubitke i dobitke.

Prilikom prodaje finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak predhodno priznat u kapitalu biće priznat kao dobit ili gubitak preko bilansa uspjeha.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (opšte)

Društvo provjerava na svaki datum bilansa stanja postoje li objektivni dokazi za obezvrjeđenje finansijskih sredstava koja su klasifikovana kao finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz račun bilansa uspjeha. Obezvrjeđivanje finansijskih sredstava se vrši ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjeње vrijednosti nakon početnog priznavanja sredstva, te navedeni događaj koji uzrokuje obezvrjeđenje ima uticaj na buduće novčane tokove od sredstva, koji se mogu realno procijeniti.

Društvo uzima u obzir dokaz o umanjeњу vrednosti na pojedinačnu imovinu te na grupnom nivou. Sva pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjeња vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Sva pojedinačno značajna finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjeње vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjeња vrednosti na grupnoj osnovi zbog umanjeња koje je nastalo, ali nije još prepoznato. Imovina koja nije pojedinačno značajna, proverava se na grupnoj osnovi za umanjeње vrijednosti, grupirajući finansijsku imovinu (koja se vodi po amortizovanom trošku) na osnovi sličnih obilježja rizika

Objektivni dokaz umanjeња vrijednosti finansijskih sredstava uključuje neizmirenje obaveza ili kašnjenje dužnika, značajan ili dugotrajan pad fer vrijednosti glavnice hartije od vrijednosti, restrukturiranje kredita ili avansa od strane Društva prema uslovima koje Društvo inače ne bi razmatralo, indikacije da će dužnik ili izdavalac ući u stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za hartiju od vrijednosti, ili ostale dostupne podatke vezane uz grupu sredstava, kao što su nepovoljne promjene u platnom položaju dužnika ili izdavaoca unutar te grupe, ili ekonomski uslovi koji su povezani s neizmirenjem obaveza unutar te grupe.

U svrhu grupne procjene umanjeња vrednosti, Društvo koristi statistički model istorijskih trendova vjerovatnoća neizmirenja, vremenskog razdoblja nadoknade i iznosa nastalog gubitka, usklađenih za procjene rukovodstva o tome jesu li trenutni ekonomski i kreditni uslovi takvi da mogu uticati da stvarni gubici budu veći odnosno manji nego što predlaže istorijski model.

Stope neizmirenja i gubitka te očekivano vremensko razdoblje budućih nadoknada redovno se usklađuju prema ostvarenim ishodima kako bi bile referentne i prikladne.

Gubitak od obezvrjeđenja sredstava koja se vode po amortizovanom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijskih sredstava i sadašnje vrijednosti očekivanih gotovinskih tokova diskontovanih originalnom efektivnom stopom tog sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspjeha. Ukoliko naknadni događaj rezultuje smanjenjem iznosa gubitka od umanjeња vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjeња vrijednosti se prihoduje kroz bilans uspeha.

Prilikom procjenjivanja da li postoje objektivni dokazi o umanjeњу vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, uključujući u slučaju glavnice hartije od vrijednosti raspoloživih za prodaju, procjenjuje se da li je došlo do značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti hartije od vrijednosti ispod njihove nabavne vrijednosti. Ako takvi dokazi postoje za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulirani gubitak – koji se mjeri kao razlika između nabavne vrijednosti i tekuće fer vrijednosti umanjene za gubitak od umanjeња vrijednosti navedene finansijske imovine koja je prethodno priznata u bilansu uspeha – uklanja se iz glavnice i priznaje u bilansu uspeha.

Gubici od umanjenja vrijednosti glavnice i instrumenata priznatih u bilansu uspjeha ne ukidaju se naknadno. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u bilansu uspjeha, ako se u naknadnom razdoblju fer vrijednost dužničkog instrumenta raspoloživog za prodaju poveća, te ako se navedeno povećanje može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha.

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i ostalih potraživanja

Procjenjivanje naplativosti potraživanja utvrđuje se provjerom boniteta i finansijske likvidnosti dužnika, dinamike dosadašnjeg izvršenja obaveze i provjerom kvaliteta poslovne. Procjenjivanje se vrši pojedinačno i za sva potraživanja, za koja se procijeni da se ne mogu naplatiti, iskazuju se kao rashod perioda i za isti iznos umanjuje bilansna aktiva.

Za potraživanja po osnovu premije osiguranja starija od 90 dana, Društvo vrši automatski indirektan otpis tj. ispravku vrijednosti i to:

1. za potraživanja od dužnika s docnjom od 91 do 180 dana u iznosu od 25% potraživanja
2. za potraživanja od dužnika s docnjom od 181 do 270 dana u iznosu od 50% potraživanja
3. za potraživanja od dužnika s docnjom od preko 270 dana u iznosu od 100% potraživanja

Za sva ostala potraživanja, pojedinačna ispravka vrijednosti potraživanja zasniva se na najboljoj procjeni posloводства o sadašnjoj vrijednosti očekivani budućih novčanih priliva, pri čemu se procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto prodajna vrijednost instrumenata osiguranja, uzimajući u obzir ročnost dospjeća.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo prestaje da priznaje finansijska sredstva (u cjelosti ili djelimično) kad isteknu prava na prilive gotovinskih tokova od finansijskih sredstava ili kad izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tim finansijskim sredstvima. Navedeno se događa kada Društvo prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni objekat ili kada su prava ostvarena, predata ili istekla.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se gotovina u blagajni Društva i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Društvo će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom na Društvo prenose, u najvećoj mjeri, svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva po sadašnjom vrijednosti minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu.

Plaćanja po osnovu ugovor o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te se u bilansu stanja iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski dozvoljeno pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera plaćanja na neto principu ili istovremene realizacije imovine i izmirenja obaveza.

2.16. Kapital

Prema članu 92 Zakona o osiguranju, kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala (član 92a i 92b), umanjen za odbitne stavke iz člana 92c ovog zakona.

Osnovni kapital čine:

- (a) akcijski kapital,
- (b) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja,
- (c) rezerve iz dobiti,
- (d) prenesena dobit iz prethodnih godina.

Obračunati osnovni kapital umanjuje se za:

- (a) otkupljene sopstvene akcije,
- (b) nematerijalnu imovinu,
- (c) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine,
- (d) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Dopunski kapital čine:

- (a) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija,
- (b) podređeni dužnički instrumenti,
- (c) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama,
- (d) druge kategorije:
  - vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja osiguranja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5% osigurane sume;
  - revalorizacije rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi), pri čemu se navedene druge kategorije mogu uključiti u obračun dopunskog kapitala samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Iznos dopunskog kapitala ne može prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala utvrđenog članom 92 a Zakona o osiguranju Repulike Crne Gore.

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za :

- (a) udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
- (b) ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz prethodne tačke, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
- (c) akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

2.17. Garantni kapital

Garantni kapital Društva čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo je dužno da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

2.18. Prenosne premije

Prenosne premije su dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom obračunskom periodu. Prenosne premije se obrazuju izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja. Prenosna premija se obračunava po principu bruto premije - osnovicu za obračun čini obračunata (fakturisana) bruto premija. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom pro-rata-temporis, čime se obezbjeđuje da u periodu za koji se utvrđuje rezultat poslovanja, bude prihodovana samo ona obračunata i fakturisana premija koja se odnosi na taj period.

Prenosne premije utvrđuje ovlašćeni aktuar i iskazuje u okviru matematičke rezerve osiguranja života. Prenosna premija dopunskih osiguranja iskazuje se posebno u bilansima.

2.19. Rezervisane štete

Rezervisane štete predstavljaju iznose za prijavljene nelikvidirane štete, štete u sporu i nastale i neprijavljene štete. Iznos rezervacije se utvrđuje prema aktima poslovne politike Društva za prijavljene nelikvidirane štete prema procijenjenim iznosima nelikvidiranih šteta nastalih do 31. decembra tekuće godine.

U skladu sa aktima poslovne politike, utvrđivanje visine sredstava za prijavljene nelikvidirane štete prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se pojedinačnim popisom i utvrđivanjem visine svake nelikvidirane štete.

Rezervisane nastale neprijavljene štete za dopunska osiguranja uz osiguranje života na kraju godine se obračunavaju primjenom metode lančane ljestvice (Chain Ladder), s tim što taj iznos ne može biti manji od iznosa dobijenog primjenom tradicionalne metode obračuna nastalih neprijavljenih šteta. Rezervisane nastale neprijavljene štete se u toku godine obračunavaju primjenom tradicionalne metode.

Prilikom utvrđivanja iznosa rezervacije polazi se od principa da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odštetnom zahtjevu u vrijeme kada se očekuje likvidacija i isplata štete.

Rezervisane nastale neprijavljene štete na dan 31. decembar tekuće godine primjenom tradicionalne metode obračunavaju se na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim štetama. Za nastale, a ne prijavljene štete, rezervisanje se obračunava kao proizvod koeficijenta za obračun nastalih neprijavljenih šteta za svaku vrstu osiguranja i zbira riješenih šteta u samopridržaju u tekućoj godini i rezervisanih šteta u samopridržaju za nastale prijavljene a neriješene štete na dan obračuna. U skladu sa aktima poslovne politike, ovaj koeficijent se izračunava kao trogodišnji prosjek (uključujući i tekuću godinu) koeficijenta koji predstavlja količnik zbira iznosa šteta riješenih u toku godine i rezervisanih, nastalih prijavljenih, šteta na dan 31. decembra, koje su nastale u prethodnom periodu a prvi put prijavljene u godini za koju se utvrđuje ovaj koeficijent i zbira iznosa šteta riješenih u toku godine i rezervisanih, nastalih prijavljenih, šteta na dan 31. decembar u godini za koju se utvrđuje taj koeficijent. Za obračun ukupno rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta, koriguju se koeficijentom rezervacije troškova u vezi s rješavanjem i isplatom šteta.

2.20. Matematička rezerva

U skladu sa aktima poslovne politike, matematička rezerva se iskazuje kao razlika između sadašnje vrijednosti budućih obaveza Društva i sadašnje vrijednosti budućih obaveza ugovarača osiguranja. Sredstva matematičke rezerve se upotrebljavaju za isplatu ugovorene sume osiguranja po isteku osiguranja, za isplatu otkupne vrijednosti ugovorene osigurane sume prije isteka osiguranja i za isplatu ostalih obaveza predviđenih ugovorima za osiguranje života. Matematička rezerva se obračunava za sva dugoročna osiguranja posebno za svaki ugovor o osiguranju života primenom prospektivnog metoda obračuna, a u skladu sa principima aktuarske matematike.

2.21. Tekući i odloženi porezi

Porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica. Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice .

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Poreski propisi Republike Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primjenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti. Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 9%.

2.22. Primanja zaposlenih

Obaveze za penzije

Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja državi Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva dio su penzionog plana države Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni po penzionim planu države Crne Gore se vode kao trošak u periodu kada nastanu. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni plan niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka, kao i pomoć zaposlenima po odluci Izvršnog direktora.

Otpremnine

Saglasno Opštem kolektivnom ugovoru zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana odlaska u penziju. Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada se posebnom odlukom nadležnog organa u Društvu utvrđuje Program ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba. U svim navedenim slučajevima isplatom otpremnine prestaju materijalne ili bilo kakve druge obaveze Društva prema zaposlenima koji su primili otpremninu.

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo je u svom poslovanju izloženo: riziku osiguranja, tržišnim rizicima, riziku likvidnosti, kreditnom riziku, kao i drugim rizicima koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja preduzeća.

3.1. Rizik osiguranja

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik i rizik neadekvatnih rezervisanja osiguranja. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koji će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezervisanja predstavlja rizik da je apsolutni nivo tehničkih rezervi pogrešno procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Rizik rezerve životnih osiguranja uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovečnost, rizik oboljevanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polisa, prekida osiguranja, promena u statusu kapitalizacije (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

Strategija Društva u pogledu upravljanja rizikom je da putem odgovarajućih procedura, postupaka, sistemom internih kontrola i radnji obezbijedi nesmetano poslovanje Društva kao i zaštitu imovine i interesa osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca Društva. Za uspostavljanje sistema upravljanja rizikom u Društvu je odgovorno rukovodstvo Društva.

U okviru sistema internih kontrola, definisani su procedure i odgovorne osobe koje su dužne da se pridržavaju istih i da u okviru svojih nadležnosti sprovode definisane ciljeve.

Upravljanje rizicima

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz limite preuzimanja rizika, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda i upravljanje reosiguranjem.

Strategija preuzimanja rizika teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i temelji se na velikom portfelju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata.

Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisalo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu.

Adekvatnost obaveza se procjenjuje uzevši u obzir odgovarajuću imovinu (fer i knjigovodstvenu vrednost, valutu i osjetljivost na kamatne stope), promjene u kamatnim stopama i kursovima valuta i razvoj smrtnosti, oboljevanja, učestalosti i iznosima šteta u životnom osiguranju, odustajanjima i troškovima kao i opštim uslovima na tržištu. Posebna pažnja posvećuje se adekvatnosti obaveza iz poslova životnog osiguranja.

Pribava osiguranja života je definisana Procedurom za procenu rizika u životnom osiguranju. Prilikom zaključivanja životnog osiguranja, svi osiguranici nezavisno od pristupne starosti i visine osigurane sume popunjavaju upitnik o zdravstvenom stanju, koji je sastavni dio ponude osiguranja života. U slučaju veće osigurane sume traži se dodatna ljekarska dokumentacija. Svaka ponuda osiguranja života sadrži i određena isključenja koja se obavezno navode na polisi.

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Društvo izloženo je stepen koncentracije rizika osiguranja koji određuje sepen do koga određeni događaj ili serija događaja mogu uticati na obaveze Društva. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja ugovora. Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da može proisteći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proisteći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Društvo izloženo neočekivanim promjenama u trendovima, na primer, neočekivane promene u ljudskoj smrtnosti ili u ponašanju osiguranika; ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati uticaj koji se širi na veliki broj ugovora.

Rizici koje pribavlja UNIQA životno osiguranje su primarno locirani u Republici Crnoj Gori.

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promjena kurseva stranih valuta, rizik od promjene fer vrijednosti kamatne stope i rizik promjene cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i kamatni rizik gotovinskog toka. Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da u situaciji nepredvidivosti, rukovodstvo potencijalni negativni uticaj na finansijsko poslovanje Društva svede na minimum.

3.2. Tržišni rizici

Tržišni rizik uključuje:

- (a) Valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursu.
- (b) Rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednosti finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- (c) Cjenovni rizik - rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegovog izdavaoca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

Upravljanje rizicima

/i/ Rizik promjene kursa

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR, valutni rizik je značajno umanjen.

/ii/ Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna imovina i obaveze, na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Društvo je izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izvještavanja imaju fiksne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sljedećem pregledu:

Uniq životno osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za 2015. godinu

na dan 31.12.2015.		Fiksna	Varijabilna	
U EUR	Nekamoto-	kamatna	kamatna	Ukupno
Finansijska imovina	nosna	stopa	stopa	
Ulaganja koja se drže do dospijeća - državne obveznice stare devizne štednje		219.920		219.920
Ulaganja koja se drže do dospijeća - kuponske državne obveznice		5.835.753		5.835.753
Potraživanja od banaka- depoziti		1.076.568		1.076.568
Potraživanja iz finansiranja		500.000		500.000
Potraživanja po osnovu premije	74.224			74.224
Ostala potraživanja	35.058			35.058
Gotovina		31.842		31.842
Ukupna finansijska imovina	109.281	7.664.083	-	7.773.364
Finansijske obaveze				
Ostale obaveze	(211.776)			(211.776)
Obračunati troškovi	(24.261)			(24.261)
Ukupne finansijske obaveze	(236.037)	-	-	(236.037)

na dan 31.12.2014.		Fiksna	Varijabilna	
U EUR	Nekamoto-	kamatna	kamatna	Ukupno
Finansijska imovina	nosna	stopa	stopa	
Ulaganja koja se drže do dospijeća - državne obveznice stare devizne štednje		406.568		406.568
Ulaganja koja se drže do dospijeća - kuponske državne obveznice		4.806.171		4.806.171
Potraživanja od banaka- depoziti		1.098.011		1.098.011
Potraživanja iz finansiranja		-		-
Potraživanja po osnovu premije	88.315			88.315
Ostala potraživanja	26.003			26.003
Gotovina		44.157		44.157
Ukupna finansijska imovina	114.317	6.354.907	-	6.469.224
Finansijske obaveze				
Ostale obaveze	(190.116)			(190.116)
Obračunati troškovi	(31.635)			(31.635)
Ukupne finansijske obaveze	(221.751)	-	-	(221.751)

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova, kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se analiziraju. Cilj je da se ograniče neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

/iii/ Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena. U pregledu koji slijedi, dat je uporedni prikaz knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i njene tržišne vrijednosti.

	Ulaganja koja se drže do dospijea		Kredit i potraživanja		Ukupno	
	Knjgov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjgov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjgov. vrijednost	Fer vrijednost
31. decembar 2015.						
Državne obveznice stare devizne štednje	219.920	214.107			219.920	214.107
Kuponske državne obveznice	5.835.753	5.752.782			5.835.753	5.752.782
Potraživanja od banaka - depoziti			1.076.568	1.076.568	1.076.568	1.076.568
Ukupno	6.055.672	5.966.889	1.076.568	1.076.568	7.132.240	7.043.457
31. decembar 2014.						
Državne obveznice stare devizne štednje	406.568	392.345			406.568	392.345
Kuponske državne obveznice	4.806.171	4.945.914			4.806.171	4.945.914
Potraživanja od banaka - depoziti			1.098.011	1.098.011	1.098.011	1.098.011
Ukupno	5.212.739	5.338.259	1.098.011	1.098.011	6.310.750	6.436.270

Upravljanje rizicima obavlja rukovodstvo Društva i služba finansija, računovodstva i kontrolinga u sklopu politika i strategija odobrenih od strane Odbora direktora.

3.3. Upravljanje imovinom i obavezama

Budući da je Društvo izloženo riziku kroz ugovore o osiguranju, finansijske plasmane, finansijske obaveze i reosiguranje, cilj društva je da „match“-uje obaveze po ugovorima o osiguranju i finansijskim instrumentima sa aktivom koja je izložena sličnim ili identičnim rizicima.

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom te koristi pristupe koji uravnotežuju kvalitet, diverzifikaciju, uparivanje imovinom i obavezama, likvidnost i povrat na investiciju. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja i ukupni povrat nakon poreza korigovan za rizik, istovremeno osiguravajući da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično pregleda i odobrava ciljane portfelje, određuje investicione smjernice i limite te nadgleda proces upravljanja imovinom i obavezama. Dužna pažnja poklanja se usklađenosti s pravilima koje propisuje Zakon o osiguranju.

Društvo stvara ciljane portfelje za svaki značajni proizvod, što predstavlja strategije ulaganja koje Društvo koristi da bi profitabilno finansiralo svoje obaveze unutar prihvatljivog nivoa rizika. Ove strategije uključuju ciljeve za efektivno trajanje, krivu prinosa, osjetljivost, likvidnost, koncentraciju imovine po sektorima i kreditni kvalitet. Procjene korišćene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obaveze iz ugovora o osiguranju se redovno pregledaju. Veći dio ovih procjena je subjektivne prirode i može uticati na mogućnost Društva da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obavezama.

Pregled finansijske imovine i finansijskih obaveza dat je u tabeli u nastavku:

U EUR	2015		2014	
	Plasmani	Obaveze	Plasmani	Obaveze
Obveznice stare devizne štednje	219.920		406.568	
Kuponske državne obveznice	5.835.753		4.806.171	
Depoziti	1.076.568		1.098.011	
Potraživanja iz finansiranja	500.000		-	
Potraživanja po osnovu premije	74.224		88.315	
Ostala potraživanja	35.058		26.003	
Gotovina	31.842		44.157	
Ostale obaveze iz osiguranja		(211.776)		(190.116)
Obračunati troškovi		(24.261)		(31.635)
UKUPNO	7.773.364	(236.037)	6.469.224	(221.751)

3.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje sposobnosti finansiranja imovine u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Likvidnost Društva utvrđuje se i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti. Pokazatelj likvidnosti Društva se utvrđuje u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.godine)

Društvo nastoji da u svom poslovanju što više slobodnih novčanih sredstava plasira u depozite kod banaka uz najpovoljniju kamatnu stopu. Stanje gotovinskih računa i depozita se razmatra na dnevnom nivou od strane rukovodstva Društva, prilikom čega se utvrđuju kritični dani za likvidnost, odnosno dani kada će doći do značajnog odliva sredstava, na osnovu čega se donose odluke o korišćenju sredstava. Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljilo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme.

Ugovori o deponovanju sredstava imaju klauzulu o prijevremenom vraćanju u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima.

Sljedeće tabele predstavljaju strukture dospjeća sredstava i obaveza Društva posebno da dan 31. decembra 2015. godine i 31. decembra 2014. godine, na osnovu nediskontovanih ugovorenih obaveza:

na dan 31.12.2015.	do 1	od 1 do 3	od 3 do 5	preko 5	ukupno
U EUR	godine	godine	godina	godina	godina
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospjeća - državne obveznice stare devizne štednje	126.169	93.751			219.920
Ulaganja koja se drže do dospjeća - kuponske državne obveznice	3.036.822	283.476	2.515.455		5.835.753
Potraživanja od banaka- depoziti	1.076.568				1.076.568
Potraživanja iz finansiranja	500.000				500.000
Potraživanja po osnovu premije	74.224				74.224
Ostala potraživanja	35.058				35.058
Gotovina	31.842				31.842
Ukupna finansijska imovina	4.880.682	377.227	2.515.455	-	7.773.364
Finansijske obaveze					
Ostale obaveze	(211.776)				(211.776)
Obračunati troškovi	(24.261)				(24.261)
Ukupne finansijske obaveze	(236.037)	-	-	-	(236.037)

na dan 31.12.2014.	do 1	od 1 do 3	od 3 do 5	preko 5	ukupno
U EUR	godine	godine	godina	godina	godina
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospjeća - državne obveznice stare devizne štednje	194.286	212.282			406.568
Ulaganja koja se drže do dospjeća - kuponske državne obveznice	860.826	2.736.967	1.208.378		4.806.171
Potraživanja od banaka- depoziti	1.098.011				1.098.011
Potraživanja iz finansiranja	-				-
Potraživanja po osnovu premije	88.315				88.315
Ostala potraživanja	26.003				26.003
Gotovina	44.157				44.157
Ukupna finansijska imovina	2.311.598	2.949.249	1.208.378	-	6.469.224
Finansijske obaveze					
Ostale obaveze	(190.116)				(190.116)
Obračunati troškovi	(31.635)				(31.635)
Ukupne finansijske obaveze	(221.751)				(221.751)

3.5. Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao neposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. Naplativost potraživanja po polisama se procjenjuje na pojedinačnoj osnovi. Za potraživanja za koja se procijeni da postoji mogućnost nenaplaćivosti ili nisu naplaćena u razumnom roku se vrši isplavka potraživanja.

Društvo upravlja ovim rizikom tako što radi diverzifikaciju ulaganja u depozite kod prvoklasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru a sve u skladu sa poslovnom konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva. Plasmani slobodnih novčanih sredstva su takođe definisani Pravilnikom o deponovanju i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje („Sl.list CG“, br. 46/12 od 02.10.2013).

Tabelarni prikaz izloženosti kreditnom riziku:

U EUR	Potraživanja		Plasmani		Hartije od vrijednosti	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Potraživanja za premiju	87.663	95.934				
Ostala potraživanja	35.058	26.003				
Bruto plasmani	-	-	1.576.568	1.098.011	6.055.672	5.212.739
Ispravka vrijednosti	(13.440)	(7.619)				
Neto knjigovodstvena vrijednost	109.281	114.317	1.576.568	1.098.011	6.055.672	5.212.739

3.6. Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom, održava zahtijevani nivo kapitala i ulaže kapital u skladu sa Zakonom o osiguranju, Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl.list CG“, br. 14/13 od 15.03.2013.godine) i Pravilnikom o deponovanju i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje („Sl.list CG“, br. 46/13).

Na dan 31.12.2015. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju. Garantni kapital Društva u iznosu od EUR 2.211.677 veći je od:

- iznosa propisanog članom 21., odnosno članom 201a. Zakona o osiguranju, tj. od iznosa akcijskog kapitala koji za poslove životnih vrsta osiguranja kojima se Društvo bavi iznosi EUR 1.600.000,
- margine solventnosti Društva.

4. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

Prihodi po osnovu premije osiguranja i saosiguranja predstavljaju naplaćene kao i obračunate a nenaplaćene iznose koji su fakturisani u tekućoj, odnosno prethodnoj godini korigovane za udio reosiguravača u premijama osiguranja i promenu prenosne premije:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Obračunate bruto premije životnog osiguranja	1.954.358	1.900.204
Smanjenje za udio reosiguranja u u premijama osiguranja	(55.087)	(58.666)
Promjene bruto prenosnih premija	<u>1.845</u>	<u>1.455</u>
Ukupno	<u>1.901.115</u>	<u>1.842.993</u>

Obračunate bruto premije životnog osiguranja po vrsti osiguranja:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Osnovno životno osiguranje	1.796.379	1.740.909
Rentno osiguranje	36.010	40.275
Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	118.449	115.500
Druge vrste životnih osiguranja	<u>3.520</u>	<u>3.520</u>
Ukupno	<u>1.954.358</u>	<u>1.900.204</u>

5. RASHODI NAKNADA ŠTETA

Rashodi naknada šteta obuhvataju:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Obračunate bruto naknade šteta	555.248	254.539
Troškovi vezani za naknadu šteta	17.351	10.091
Umanjenje za udio reosiguravača u naknadama šteta	(36.616)	-
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	(24.660)	(1.039)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete reos.dio	4.845	(4.845)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	<u>14.821</u>	<u>1.790</u>
Ukupno	<u>530.988</u>	<u>260.535</u>

6. RASHODI ZA PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja odnose se na promjenu matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobiti u toku godine kao što slijedi:

U EUR	2015	2014
Promjena matematičke rezerve osiguranja života	768.951	981.294
Promjena rezervisanja za učešće u dobiti	(1.454)	-
Ukupno	767.497	981.294

7. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju:

U EUR	2015	2014
Troškovi nadzornog organa	18.812	16.015
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	8.597	6.232
Drugi ostali neto troškovi osiguranja	61.597	1.863
Rezervacije za otpremnine povodom penzionisanja	1.255	-
Ukupno	90.260	24.110

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju: troškove sticanja osiguranja i sve druge operative troškove koji su neophodni za obavljanje djelatnosti osiguranja (amortizaciju, zarade, materijalne troškove, troškovi ostalih usluga). Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za prihode od provizija reosiguravača.

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Troškovi sticanja osiguranja	386.439	497.155
Amortizacija	24.924	29.830
Neto zarade zaposlenih	61.755	108.458
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	44.850	63.083
Drugi troškovi rada	2.517	1.093
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashoda	109.122	172.634
Materijalni troškovi	9.211	7.361
Troškovi ugovora o djelu, konsultantskih usluga	34.986	31.950
Troškovi premija osiguranja	1.055	1.182
Troškovi platnog prometa	7.461	15.577
Ostali, drugih usluga	27.792	24.984
Ostali troškovi usluga	71.294	73.694
Drugi troškovi	8.097	7.984
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(9.303)	(40.898)
Ukupno	599.784	747.760

9. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata na sredstva po viđenju	27	319
Prihodi od kamata na oročene depozite	16.328	17.339
Prihodi od kamata po osnovu obveznica	294.042	258.818
Prihodi od predujma, prodaje osnovnih sredstava	44	446
	<u>310.442</u>	<u>276.923</u>
Finansijski rashodi		
Naknada za kupovinu obveznica	(25)	(1.555)
Rashodi po osnovu obezvrijeđenja osn.sredstva	(107)	(3.934)
	<u>(131)</u>	<u>(5.489)</u>
Drugi prihodi	1.537	12.426
Drugi rashodi	(86)	(12.955)
	<u>1.452</u>	<u>(529)</u>
Ukupno	<u>311.762</u>	<u>270.904</u>

Struktura ukupnog neto finansijskog rezultata od ulaganja sa aspekta finansijskog rezultata ostvarenog od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i finansijskog rezultata iz ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	240.442	203.433
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	(25)	(1.555)
	<u>240.417</u>	<u>201.879</u>
Finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	71.537	85.915
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(192)	(16.889)
	<u>71.345</u>	<u>69.026</u>
Ukupno	<u>311.762</u>	<u>270.904</u>

10. POREZ NA DOBIT

Struktura poreza na dobit je prikazana kao što slijedi:

u EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Tekući porez	-	-
Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza	<u>(14,524)</u>	<u>-</u>
Ukupno	<u>(14,524)</u>	<u>-</u>

Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Dobitak/(gubitak) poslovne godine	224.348	100.198
Usklađivanje prihoda i rashoda		
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	518	3.160
Amortizacija obračunata u finansijskim izvještajima	25.218	29.981
Amortizacija obračunata za poreske svrhe	<u>(13.104)</u>	<u>(17.767)</u>
Dobitak/Gubitak	236.980	115.573
Iznos gubitka u poreskoj prijavi iz prethodnih godina, do visine oporezive dobiti	236.980	(115.573)
Poreska osnovica	-	-
Obračunat porez po stopi od 9%	<u>-</u>	<u>-</u>
Poreska obaveza na dan 31.12.	<u>-</u>	<u>-</u>

Obračun odloženog poreskog sredstva:

U EUR	Stanje na 31.12.2014	Promjena	Stanje na 31.12.2015
Poreski kredit po osnovu poreskih gubitaka	70.125	(17.182)	52.943
Razlika u poreskoj i računovodstvenoj vrijednosti osnovnih sredstava	<u>(1.793)</u>	2.658	<u>865</u>
Odloženi porez, neto (sredstva)	<u>68.332</u>	<u>(14.524)</u>	<u>53.808</u>

11. NEMATERIJALNA ULAGANJA

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Softveri i licence	15.475	32.385
Druga nematerijalna imovina	-	-
Stanje na dan 31.12.	<u>15.475</u>	<u>32.385</u>

Promjene na nematerijalnim ulaganjima su kao što slijedi:

	Nematerijalna imovina- softver	
U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Nabavna vrijednost		
Stanje 1. januara	115.310	115.310
Nabavka	-	-
Stanje 31.12.	<u>115.310</u>	<u>115.310</u>
Ispravka vrijednosti		
Stanje 1. 1.	(82.924)	(60.212)
Amortizacija	(16.910)	(22.713)
Stanje 31.12.	<u>(99.834)</u>	<u>(82.924)</u>
Sadašnja vrijednost na dan 31. 12.	<u>15.475</u>	<u>32.385</u>

12. NEKRETNINE I OPREMA

Nekretnine i oprema obuhvataju:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Građevinski objekti	-	80
Kancelarijski nameštaj	1.927	4.549
Kompjuterska i ostala oprema	969	3.573
Automobili	14.888	18.160
Stanje na dan 31.12.	<u>17.784</u>	<u>26.363</u>

Promjene na nekretninama i opremi:

U EUR	Građevinski objekti		Namještaj		Kompjuterska i ostala oprema		Automobili		Ukupno	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Nabavna vrijednost										
Stanje 1.1.	2.247	2.247	20.853	23.321	36.192	40.261	21.275	14.045	80.567	79.873
Nabavka	-	-	-	-	-	-	-	13.920	-	13.920
Rashodovanje			(2.025)	(2.468)		(4.068)		(6.690)	(2.025)	(13.226)
Stanje 31. 12.	2.247	2.247	18.827	20.853	36.192	36.192	21.275	21.275	76.295	78.320
Ispravka vrijednosti										
Stanje 1. januara	(2.166)	(1.755)	(16.304)	(15.510)	(32.619)	(33.669)	(3.115)	(4.294)	(54.204)	(55.228)
Amortizacija	-	(411)	(2.351)	(2.617)	(2.604)	(2.855)	(3.272)	(1.385)	(8.227)	(7.268)
Rashodovanje	(80)	-	1.754	1.823	-	3.905	-	2.564	1.674	8.292
Stanje 31.12.	(2.247)	(2.166)	(16.901)	(16.304)	(35.223)	(32.619)	(6.387)	(3.115)	(60.758)	(54.204)
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.	-	80	1.927	4.549	969	3.573	14.888	18.160	17.784	26.363

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Dugoročna ulaganja se odnose na hartije od vrijednosti - kuponske (EURO obveznice) i ostale obveznice (obveznice Fonda rada i obveznice stare devizne štednje) – koje predstavljaju obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama. Ove hartije Društvo klasifikuje kao finansijski instrumenti koji se drže do dospjeća.

Struktura ulaganja u obveznice prikazana je u narednoj tabeli:

U EUR	Kamatna stopa	Datum dospjeća	2015	2014
Kuponske obveznice				
Seriya 2015	7,875%	14.9.2015.	-	860.826
Seriya 2016	7,25%	8.4.2015.	3.036.822	2.607.045
Seriya 2017	7,00%	27.7.2017.	89.175	129.922
Seriya 2018	7,00%	03.03.2018. i 03.09.2018.	194.300	265.623
Seriya 2019	5,375%	20.5.2019.	993.363	942.755
Seriya 2020	3,875%	18.03.2020	1.522.093	-
			5.835.753	4.806.171
Ostale obveznice				
Seriya 2014	6,94%-11,41%	1.7.2014.	-	-
Seriya 2015	6,84%-10,20%	1.7.2015.	-	194.286
Seriya 2016	6,11%-12,21%	1.7.2016.	126.169	123.841
Seriya 2017	6,34%-8,79%	1.7.2017.	93.751	88.440
			219.920	406.568
Ukupno obveznice			6.055.672	5.212.739

14. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Kratkoročna finansijska ulaganja odnose se na depozite kod poslovnih banaka sa rokom dospijeca do godinu dana i njihova struktura je sljedeća:

U EUR	Dospijeće	Kamatna stopa	31.12.2015	Dospijeće	Kamatna stopa	31.12.2014
NLB Montenegro banka ad Podgorica	28.03.2016	1,00%	181.568	5.01.2015.	2,00%	151.683
Societe General Bank ad Podgorica	29.02.2016. do 29.10.2016.	0,75%-1,25%	430.000	27.02.2015 do 29.06.2015	1,50%- 1,75%	330.000
Erste Banka ad Podgorica	30.05.2016	0,60%	200.000	30.01.2015 do 30.06.2015.	0,90%- 1,00%	300.000
Komercijalna banka ad Budva	29.07.2016	1,20%	100.000	30.4.2015.	2,50%	80.000
Hipotekarna banka ad Podgorica	29.04.2016	0,50%	65.000	02.03.2015. do 27.03.2015.	1,00%- 2,00%	165.000
Prva banka CG ad Podgorica	11.01.2016	2,70%	100.000	6.4.2015.	3,80%	71.329
Stanje na dan 31.12.			<u>1.076.568</u>			<u>1.098.011</u>

15. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od EUR 31.842 (2014: EUR 44.157) obuhvataju sredstva na računima kod poslovnih banaka.

16. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Potraživanja za premiju osiguranja i ostala potraživanja imaju sljedeću strukturu:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Potraživanja po osnovu premije osiguranja	87.663	95.934
Potraživanja za učešće u plaćenim štetam reosiguravača	14.723	
Potraživanja za provizije iz reosiguranja	-	3.762
Druga kratkoročna potraživanja iz finansiranja	500.000	-
Potraživanja po osnovu datih avansa	2.295	647
Ostala potraživanja	<u>18.040</u>	<u>21.594</u>
	622.721	121.937
Ispravka vrijednosti		
- potraživanja po osnovu premija	<u>(13.440)</u>	<u>(7.619)</u>
Stanje na dan 31.12.	<u>609.281</u>	<u>114.317</u>

Kratkoročna potraživanja iz finansiranja odnose se na potraživanja po osnovu zajma odobrenog UNIQA neživotnom osiguranju a.d. (Ugovor o zajmu br. 57995/15), sa rokom povrata od 182 dana i kamatnom stopom od 0,35% na godišnjem nivou.

17. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Ukalkulisani prihodi po osnovu kamate na depozite	4.803	4.768
Ukalkulisani prihod po osnovu kamate na obveznice	171.293	136.224
Unapred plaćeni troškovi	<u>4.400</u>	<u>17.600</u>
Stanje na dan 31.12.	<u>180.496</u>	<u>158.592</u>

18. KAPITAL I REZERVE

18.1. Osnovni kapital

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Akcijski kapital	4.025.831	3.725.824
Akumulirani gubitak	(2.038.562)	(2.038.562)
Dobit prethodne godine	30.059	
Dobit tekuće godine	209.824	100.198
	<u>2.227.153</u>	<u>1.787.459</u>

Skupština Akcionara Društva je dana 08.07.2015. godine donijela Odluku o povećanju akcionarskog kapitala Društva putem emisije novih akcija u vrijednosti od EUR 300.008. Na osnovu ove odluke emitovano je 12,138 akcija, serije I, pojedinačne nominalne vrijednosti 24,7164 a ukupne vrijednosti EUR 300.008. Za upis i uplatu akcija u ukupnom obimu ove emisije obavezalo se društvo UNIQA Internationale Beteiligungs-Verwaltungs GmbH, Austrija. UNIQA Internationale Beteiligungs-Verwaltungs GmbH, Austrija, je uplatom na žiro račun Društva iznosa od EUR 300.008 iskoristio pravo preče kupovine.

Komisija za hartije od vrijednosti je 26.06.2015. godine donijela Rješenje br. 02/12e-8/4-15 o utvrđivanju uspješnosti emisije akcija emitovane unaprijed određenom licu koje se obavezalo da kupi cijelu emisiju. Društvo je izvršilo dokapitalizaciju u iznosu od EUR 300.008. Društvo je dobilo saglasnost Agencije za nadzor osiguranja broj 03-782/2-15 od 18.09.2015 godine na izmjene i dopune Statuta Društva u dijelu povećanja akcijskog kapitala.

Centralni registar privrednih subjekata je 28.10.2015. godine donio rješenje kojim je registrovana promjena podataka za Društvo, odnosno povećanje akcijskog kapitala Društva koji na dan 31.decembar 2015. godine iznosi EUR 4.025.831 i obuhvata 162.881 običnih akcija, nominalne vrijednosti od EUR 24.7164 po akciji.

Struktura akcijskog kapitala sa stanjem na dan 31.12. tekuće, odnosno prethodne godine prikazana je u narednoj tabeli:

U EUR	<u>31.12.2015</u>		<u>31.12.2014</u>	
	Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća
Uniqa International Beteiligungs GMBH, Austrija	3.676.613	91,33	3.376.606	90,63
Uniqa a.d. za osiguranje, Beograd	349.218	8,67	349.218	9,37
Ukupno	<u>4.025.831</u>	<u>100</u>	<u>3.725.824</u>	<u>100</u>

18.2. Margina solventnosti

Društvo je dužno da obračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnika o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. list CG", br. 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

Obračun margine solventnosti na dan 31.12.2015. :

1. Margina solventnosti (osiguranje života, rentna osiguranja i dr.vrste živ.osig) na 31.12.2015.	350.217
2. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života (premijski metod)	20.887
3. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života (metod šteta)	11.811
4. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života na 31.12.2014.	20.996
5. Rezerve za štete dopunskih osiguranja u samopridržaju tekuće 2015. godine	28.042
6. Rezerve za štete dopunskih osiguranja u samopridržaju prethodne 2014. godine	13.073
7. Količnik (5/6)	2
8. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života na 31.12.2015.	<u>20.996</u>
Ukupna margina solventnosti na dan 31.12.2015. (1. + 8.)	<u>371.213</u>

18.3. Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala dat je u sljedećem pregledu:

u EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Akcijski kapital	4.025.831	3.725.824
Akumulirani gubitak	(2.038.562)	(2.038.562)
Dobit prethodne godine	30.059	
Dobit (gubitak) tekuće godine	209.824	100.198
	<u>2.227.153</u>	<u>1.787.459</u>
Nematerijalna imovina	(15.475)	(32.385)
I OSNOVNI KAPITAL	<u>2.211.677</u>	<u>1.755.074</u>
II DOPUNSKI KAPITAL	<u>-</u>	<u>-</u>
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	<u>2.211.677</u>	<u>1.755.074</u>
IV STAVKE ODBITKA	<u>-</u>	<u>-</u>
V KAPITAL (I+II-IV)	<u>2.211.677</u>	<u>1.755.074</u>

Garantni kapital Društva veći je od:

- iznosa propisanog članom 21., odnosno članom 201a. Zakona o osiguranju, tj. od iznosa akcijskog kapitala koji za poslove životnih vrsta osiguranja kojima se Društvo bavi iznosi EUR 1.600.000,
- margine solventnosti Društva,

Na dan 31.12.2015. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Društvo raspolaže dovoljnom visinom kapitala da pokrije iskazani gubitak u poslovanju iz ranijih godina, te nakon odbitka gubitaka ima kapital u visini od EUR 2.211.677, izračunat u skladu sa članom 92 Zakona. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja.

Sredstva 1/3 garantnog kapitala na dan 31.12.2015. su uložene u propisane oblike aktive u skladu sa članom 90 Zakona o osiguranju

19. REZERVISANJA

U EUR	2015	2014
Bruto prenosne premije	25.956	27.801
Bruto rezervisanja za štete nastale prijavljene štete	37.994	62.654
Bruto rezervisanja za štete nastale a neprijavljene štete	24.882	10.061
	<u>88.832</u>	<u>100.516</u>
Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja	5.418.967	4.650.016
Bruto rezervisanja za učešće u dobiti	68.685	-
	<u>5.487.652</u>	<u>4.650.016</u>
Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine	1.255	-
	<u>1.255</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31.12.	<u>5.577.738</u>	<u>4.750.532</u>

Bruto prenosna premija u iznosu od EUR 25.956 (2014: EUR 27.801) predstavlja prenosnu premiju obračunatu po osnovu dopunskog osiguranja uz osiguranje života.

Skupština akcionara Društva je dana 30.04.2015. godine donijela Odluku o raspodjeli dobiti ostvarene u 2014. godini kojom je dio dobiti ostvarene u 2014. godini u iznosu od EUR 70.139 EUR raspoređuje na rezerve za učešće u dobiti: za sve ugovore o osiguranju koji su bili aktivni na dan 31.12.2014. godine pripisom odgovarajućeg dijela dobiti matematičkoj rezervi svakog ugovora srazmjerno učešću matematičke rezerve svakog ugovora u ukupnoj matematičkoj rezervi. Raspodjela dobiti se vrši u skladu sa ugovornim elementima po kojima je zaključen svaki pojedinačni ugovor o osiguranju.

Rezervisanja za učešće u dobiti na dan 31. decembar 2015. godine iznose EUR 68.685.

19.1. Bruto rezervisane štete

Promjene na bruto rezervisanim štetama su prikazane kao što slijedi:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Stanje 1.1.	72.715	71.965
Promjene u toku godine	<u>(9.839)</u>	<u>751</u>
Stanje 31.12.	<u>62.876</u>	<u>72.715</u>

19.2. Dugoročna tehnička rezervisanja – bruto matematička rezervisanja i rezervisanja za učešće u dobiti

Promjene na dugoročnim tehničkim rezervisanjima u toku godine su sljedeće:

U EUR	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Stanje 1.1.	4.650.016	3.668.722
Promjene u toku godine	<u>837.636</u>	<u>981.294</u>
Stanje 31. 12.	<u>5.487.652</u>	<u>4.650.016</u>

Dugoročna tehnička rezervisanja, koja čine bruto matematička rezerva i rezervisanja za učešće u dobiti u ukupnom iznosu od EUR 5.487.652 (2014: EUR 4.650.016) predstavljaju rezervisanja aktivnih i kapitalizovanih životnih osiguranja sa sljedećom strukturom:

U EUR	Aktivna osiguranja	Kapitalizovana osiguranja	Ukupno
Matematička rezerva	4.587.332	465.601	5.052.933
Prenosna premija	366.034	-	366.034
Rezerva za učešće u dobiti	<u>55.957</u>	<u>12.728</u>	<u>68.685</u>
Stanje na dan 31.12.	<u>5.009.323</u>	<u>478.329</u>	<u>5.487.652</u>

BILANS STANJA	Naziv povezanog lica	2015	2014
u EUR			
AKTIVA			
Druga kratkoročna potraživanja	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	500.000	
Potraživanja za provizije reosiguranja	Uniqa RE AG, Zurich		3.762
Potraživanja za učešće u plaćenim štetama	Uniqa RE AG, Zurich	14.723	
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	Uniqa RE AG, Zurich		4.845
		514.723	8.607
PASIVA			
PVR - ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA Capital Markets GmbH	500	
PVR - ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA životno osiguranje ado, Beograd	100	
Obaveze - dobavljači u inostranstvu	UNIQA Capital Markets GmbH, Wien		380
Obaveze - dobavljači u inostranstvu	UNIQA životno osiguranje ado, Beograd		1.744
Obaveze - dobavljači u inostranstvu	UNIQA Insurance Group AG, Wien		2.081
		600	4.205
BILANS USPJEHA	Naziv povezanog lica	2015	2014
u EUR			
PRIHODI			
Prihodi od premije osiguranja	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	6.000	6.000
Ostali prihodi	sTech doo Beograd	171	427
Smanjenje prihoda za udio reosiguranja u premijama osiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	(55.087)	(58.666)
		(48.916)	(52.239)
RASHODI			
Umanjenje rashoda po osnovu promjene rezervisanih šteta reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich		(4.845)
Umanjenje rashoda po osnovu učešća u naknadi šteta reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich	(36.617)	
Umanjenje troškova - prihodi od provizija reosiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	(9.303)	(40.898)
Konsultatske usluge	UNIQA Capital Markets GmbH, Wien	1.879	1.794
Konsultatske usluge	UNIQA životno osiguranje ado, Beograd	4.043	3.490
Konsultatske usluge	UNIQA Insurance Group AG, Wien	3.948	4.552
Premija osiguranja	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	1.068	1.188
Naknade zaposlenima	UNIQA Osterreich Versicherungen AG, Wien		1.418
Trošak reprezentacije	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	49	2.791
Promotivni materijal	UNIQA Insurance Group AG, Wien		230
Drugi rashodi	UNIQA životno osiguranje ado, Beograd		954
		(34.932)	(29.327)

22.3. Prenos zajedničkih troškova

U skladu sa Protokolom o međusobnom preuzimanju i učešću u troškovima sa UNIQA neživotnog osiguranja ad izvršen je obračun i prenos pripadajućih troškova po principu proporcionalnog učešća, a odnose se na zajedničke troškove poslovanja UNIQA neživotnog osiguranja ad i Društva, u neto iznosu od EUR 56.709.

BILANS STANJA u EUR	Naziv povezanog lica	2015	2014
Ostale obaveze	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	20.360	9.007
		20.360	9.007
BILANS USPJEHA u EUR			
Rashodi			
Prenos troškova sa UNIQA neživotnog osiguranja / uvećanje troškova	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	(60.954)	(53.463)
Prenos troškova na UNIQA neživotno osiguranje/umanjenje troškova	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	4.245	5.922
		(56.709)	(47.541)

Zaposleni, članovi upravnih i nadzornih tijela, direktori i ostali zaposleni ne koriste kredite odobrene od stane Društva, niti garancije u 2014. i 2015. godini, niti imaju vlasničke udjele u Društvu.

23. POTENCIJALNE OBAVEZE

23.1. Sudski sporovi

Društvo na dan 31. decembar 2015. godine vodi tri sudska spora po osnovu odštetnih zahtjeva. Obzirom da se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava, ishod sporova u toku neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

24. MIŠLJENJE AKTUARA

Akcionarsko društvo „UNIQA životno osiguranje“ Podgorica u poslovnoj 2015. godini pridržavalo se Zakona i pravila struke osiguranja čime je obezbedilo stabilnost u poslovanju i likvidnost u izvršavanju obaveza.

Sa stanovišta aktuarske struke i struke osiguranja, a na osnovu svega iznetog daje se **POZITIVNO** mišljenje na finansijske izvještaje i godišnji izveštaj o poslovanju akcionarkog društva „UNIQA životno osiguranje“ Podgorica.

25. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSIRANJA

Prema procjeni rukovodstva, nije bilo događaja nakon datuma bilansa stanja koji mogu uticati na finansijske izvještaje i finansijski položaj Društva na dan 31.12.2015.

U Podgorici, 30.03.2016.

Potpisano u ime UNIQA životno osiguranje ad Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
izvještaja

Izvršni direktor

Ivana Pavlović

Mersiha Hot

Mersiha Hot